

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра _____ соціології і публічного управління
(назва)

Питання, задачі та завдання для поточного та
підсумкового контролю

з дисципліни «ОСНОВИ ДЕМОГРАФІЇ»

Харків - 2023

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену.

Екзамен – письмова або усна відповідь на питання, що містяться в екзаменаційному білеті. Питання екзаменаційних білетів можуть доводитися до студентів заздалегідь. Екзаменаційні білети готує лектор, вони затверджуються на засіданні кафедри і підписуються завідувачем кафедри. Екзаменатора призначає завідувач кафедри. Він має оцінити якість відповіді студента за прийнятою шкалою академічних оцінок.

Контрольні питання з курсу до екзамену.

1. Предмет демографії: відтворення населення.
2. Основні завдання основ демографії як науки.
3. Демографічні структури населення. Основний критерій розрізнення демографічних і недемографічних структур.
4. Основні демографічні процеси – народжуваність, смертність, шлюбність, розлученість, формування і поділ родин.
5. Поняття про види руху населення – "природний" і "механічний".
6. Основні методи демографії.
7. Демографічна інформація: визначення, роль і значення.
8. Переписи населення: мети, принципи проведення.
9. Абсолютна чисельність населення, методика її визначення.
10. Моментна чисельність населення і чисельність населення за період.
11. Склад населення по статі – показники і вікова динаміка.
12. Вік як демографічна категорія. Вік і вікова структура населення.
13. Віково-статеві піраміди, їх побудова й аналіз.
14. Демографічне старіння населення – сутність, причини, види.
15. Демографічне старіння населення і його економічні, соціальні, політичні й ін. наслідки.
16. Статевий склад населення. Визначення, основні показники.
17. Джерела даних про населення і демографічні процеси.
18. Структури населення: визначення, основні види, демографічні і недемографічні структури.
19. Демографічне поняття смертності.
20. Смертність: основні методи виміру.
21. Основні тенденції смертності у світі й в Україні.
22. Старіння населення і задачі соціальної політики.
23. Структура населення по шлюбному і сімейному стану.
24. Демографічне поняття народжуваності. Народжуваність і плідність.
25. Показники народжуваності.
26. Поняття народжуваності: визначення, методи виміру.
27. Поведінка самозбереженості.
28. Типи відтворення населення.
29. Тенденції відтворення населення у світі та Україні.
30. Поняття та види міграції.
31. Міграційні когорти. Міграційні потоки

32. Міграційні коефіцієнти.
33. Вимушена міграція.
34. Демографічна політика: сутність, зміст, мета.
35. Сучасна демографічна ситуація в Україні.
36. Основні проблеми демографічної політики в Україні на сучасному етапі.
37. Демографічна політика розвинених країн світу.
38. Зв'язок вікової структури і відтворення населення.
39. Спільність та відмінність між демографією і наукою про народонаселення.
40. Об'єкт та предмет демографії.
41. Особливості розрахунку коефіцієнта дитячої смертності.
42. Основні відмінності вузького і широкого трактування демографії як науки.
43. Розходження між коефіцієнтами і темпами росту і приросту населення.
44. Види демографічної інформації, вимоги, що до неї пред'являються.
45. Вікова структура населення.
46. Основні показники, що вимірюють рівень народжуваності.
47. Демографічні і недемографічні структури населення.
48. Поняття депопуляції.
49. Поняття репродуктивного поведження.
50. Демографічне поняття смертності.
51. Сумарного коефіцієнта народжуваності.
52. Поняття безплідність, стерильність, інфертильність, бездітність.
53. Основні причини і фактори розлучень в нашій країні.
54. Співвідношення понять природний приріст (збиток) населення і відтворення населення.
55. Фактори рівня смертності і тривалості життя.
56. Поточний облік демографічних подій і міграції.
57. Основні види джерел даних про населення.
58. Засоби демографічної політики.
59. Основні інструменти і методи проведення демографічної політики.
60. Основні методи демографічного прогнозування.

2. Протягом семестру здійснюється підготовка та захист презентацій за темами командних та індивідуальних завдань, відповідно до тем курсу.

Індивідуальні завдання – оцінюються викладачем або за результатами доповіді на практичному занятті або окремо за наданим текстом.

Зміст завдання: скориставшись статистичними даними щодо основних показників соціально-демографічного і соціально-економічного розвитку України, окремих її регіонів та міста Харкова за останні п'ять років, підготуйте доповідь(презентацію) за наступними темами:

1. Розвиток демографії у світі та в Україні.
2. Вік як демографічна категорія.

3. Демографічне прогнозування, його мети і задачі. Основні методи.
4. Переписи населення: мети, принципи проведення.
5. Методи вивчення міграції населення.
6. Застосування соціологічних методів в демографічних дослідженнях.
7. Кількість та склад населення України за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року.
8. Основні тенденції смертності у світі й в Україні.
9. Демографічні коефіцієнти: поняття, типологія, границі застосовності.
10. Демографічне поняття смертності: визначення, методи виміру.
11. Дитяча смертність: поняття, методика розрахунку, соціальне значення.
12. Таблиці смертності: визначення, основні функції.
13. Основні тенденції смертності в Україні: регіональна специфіка.
14. Шлюбність і розлученість: показники, стан та перспективи в Україні та на Харківщині
15. Родина і домогосподарство в демографії.
16. Поняття народжуваності: визначення, методи виміру.
17. Шлюбність і розлученість: показники, стан та перспективи в різних регіонах світу.
18. Тривалість життя: співвідношення демографічних оцінок в різних країнах світу.
19. Динаміка народжуваності в Україні та світі.
20. Індеси Э.Коула і ГМЕР: принципи побудови.
21. Статевий склад населення. Визначення, основні показники.
22. Типи відтворення населення.
23. Теорія демографічного переходу і демографічної революції.
24. Джерела даних про населення і демографічні процеси.
25. Сучасна демографічна ситуація в Україні.
26. Сучасна демографічна ситуація в Харківському регіоні.
27. Сучасна демографічна ситуація в розвинених країнах заходу.
28. Сучасна демографічна ситуація в світі (регіональні аспекти).
29. Вимушена міграція цивільного населення під час російсько-української війни.
30. Демографічна політика – поняття, основні методи проведення.
31. Основні проблеми демографічної політики в Україні на сучасному етапі.
32. Структури населення: визначення, основні види, демографічні і недемографічні структури.
33. Трудовий потенціал Харківщини (демографічна, статистична оцінка і прогноз).
34. Моделювання демографічних процесів.
35. Демографічні прогнози для України.
36. Прогноз чисельності населення світу та України.

Кожного практичного заняття та по завершенню кожного модулю студенти виконують тестові завдання за поточною темою або модулем, які розташовані на платформі Tims.